

Fizjoterapeuta

229201

Inna nazwa zawodu: kinezyterapeuta, rehabilitant

Zadania i czynności

Fizjoterapeuta pomaga w oparciu o wiedzę medyczną metodami pozafarmaceutycznymi ludziom chorym, po urazach i kontuzjach, niepełnosprawnym z dysfunkcjami w przywróceniu, poprawie lub utrzymaniu psychofizycznej sprawności, zwalczaniu bólu i ograniczeń ruchów w stawach, zaburzeń w sterowaniu ruchem, ograniczeń wydolności organizmu. Do tych metod należą specjalne zabiegi i ćwiczenia fizyczne. Fizjoterapeuta pomaga też osobom niepełnosprawnym w przywróceniu możliwości pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, ucząc ich czynności dnia powszedniego, służąc pomocą w opanowywaniu posługiwania się sprzętem rehabilitacyjnym. Ponadto do zadań fizjoterapeuty należy kreowanie zdrowego trybu życia – propagowanie aktywności fizycznej.

Fizjoterapia obejmuje wiele działów (zróżnicowanych działań terapeutycznych), wśród których najczęściej wymienia się następujące:

- Kinezyterapię (leczenie ruchem, gimnastyka lecznicza),
- Masaż leczniczy, klasyczny, relaksujący, izometryczny, drenaż limfatyczny
- Terapię manualną (badanie i leczenie zaburzeń czynności struktur układu ruchu za pomocą działań manualnych),
- Ergoterapię (leczenie pracą),
- Fizykoterapię (leczenie poprzez oddziaływanie na organizm za pomocą rozmaitych bodźców fizycznych: naturalnych (np. Słońce, borowina) lub wytwarzanych przez specjalne urządzenia.

Każdy fizjoterapeuta może przeprowadzać wszystkie zabiegi, pracując w różnych obszarach fizjoterapii. Wskazana jest rotacja wykonywanych zadań, aby cały czas uaktualniać swoją wiedzę i umiejętności związane z poszczególnymi oddziaływaniami.

Fizjoterapeuta zatrudniony w placówce medycznej podejmuje działania na podstawie skierowania od lekarza pierwszego kontaktu bądź pediatry albo od lekarzy specjalistów: np. od ortopedy, geriatry, onkologa, neurologa, reumatologa. W wielu placówkach służby zdrowia decyzję o kierunku terapii podejmuje lekarz o specjalności rehabilitacja, który stawia diagnozę i przepisuje zabiegi fizykoterapeutyczne oraz rehabilitację ruchową.

Fizjoterapeuta przeprowadza dokładny wywiad z pacjentem, diagnozuje go szczegółowo, interpretując badania obrazowe narządów ruchu, wykonuje badania, np. pomiary i testy czynnościowe określające sprawność poszczególnych układów. W zależności od potrzeb diagnostycznych wykorzystuje aparaturę albo przyrządy pomiarowe.

Jeżeli posiada specjalizację w zakresie fizjoterapii (odpowiednik specjalizacji lekarskiej) ma też możliwość bezpośredniego kierowania na dodatkowe badania lekarskie. Następnie planuje cały proces rehabilitacyjny, dostosowując ćwiczenia do konkretnego schorzenia i aktualnego stanu pacjenta.

Fizjoterapeuta (fizykoterapeuta) przeprowadza ćwiczenia indywidualnie lub grupowo, stosując różne techniki (np. ruch, mobilizacje, manipulacje). Fizjoterapeuta pokazuje ćwiczenia, śledzi prawidłowość ich wykonania, czuwa nad tempem i indywidualnymi możliwościami każdego pacjenta. Ćwiczenie wykonywane są przy pomocy różnego rodzaju sprzętu do kinezyterapii (np. piłki, drążki, taśmy, drabinki, materace, wyciągi). Tym, którzy nie są w stanie samodzielnie wykonywać ćwiczeń – pomaga lub wykonuje ćwiczenia bierne. Wykonuje też w razie potrzeby masaże. Na bieżąco ocenia skuteczność zastosowanych metod i w razie potrzeby koryguje przebieg procesu rehabilitacji. Po zakończeniu rehabilitacji wydaje zalecenia porehabilitacyjne.

Zadania związane z pomocą i wykonywaniem ćwiczeń - zwłaszcza biernych - bardzo często wymagają od fizjoterapeuty wykorzystania siły własnych mięśni, często są przeprowadzane w wymuszonej niewygodnej pozycji (np. przy łóżku pacjenta).

Fizjoterapeuci pracujący w zakładach fizykoterapii wykonują różnorodne zabiegi, do których wykorzystywane są specjalistyczne urządzenia. Do tych zabiegów należy elektroterapia (oddziaływanie prądem elektrycznym), pole elektromagnetyczne (diatermie), magnetoterapia (oddziaływanie pulsującym polem magnetycznym), ultrasonoterapia (leczenie ultradźwiękami), laseroterapia (np. biostymulacja), termoterapia - oddziaływanie temperaturą (krioterapia - zimnem; ciepłem - parafiną, sauną, oraz łaźnia rzymską, sucha), światłolecznictwo wykorzystujące naturalne (helioterapia - kąpiele słoneczne) oraz sztuczne źródła światła (aktynoterapia - lampy sollux i kwarcowe), hydroterapia (kąpiele, półkąpiele, natryski, polewania, okłady, bicze szkockie), aerozoloterapia (leczenie przez wziewy), balneoterapia (kąpiele borowinowe, solankowe i inne).

Do zadań fizjoterapeuty należy również prowadzenie dokumentacji procesu rehabilitacji.

W zależności od posiadanych kwalifikacji fizjoterapeuci w placówkach ochrony zdrowia mogą ponadto pełnić role kierownicze i menedżerskie - np. kierować poradnią lub zakładem rehabilitacji ruchowej, nadzorować pracę innych pracowników, nadzorować przebieg specjalizacji rehabilitacji ruchowej.